

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Győri Ítéltábla a dr. Noll László ügyvéd által képviselt **"A" Kft. felperesnek** a dr. Bárdos László ügyvéd által képviselt **I.rendű alperes** ellen vállalkozói díj megfizetése iránt indított perében a Zala Megyei Bíróság 2007. április 11. napján meghozott 4.G.40.178/2005/38. sorszámú ítélete ellen a felperes részéről 41., az alperes részéről 40. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a per főtárgya tekintetében helybenhagyja, a késedelmi kamatfizetés tekintetében részben megváltoztatja akként, hogy az alperes a marasztalási összeg után

2002.augusztus 25-től - 2004.december 31-ig évi 11 %

2005. január 1-től - 2005. június 30-ig évi 16,5 %

2005. július 1-től 2005. december 31-ig évi 14 %

2006.január 1-től - 2006. június 30-ig évi 13 %

2006. július 1-től - 2006. december 31-ig évi 13,25 %

2007. január 1-től a kifizetés napjáig a késedellemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegét köteles megfizetni.

Az elsőfokú ügyvédi munkadíj összegét 585.000,- (Ötszáznyolcvanötezer) forintra felemeli.

Elrendeli 21.100,- (Huszonegyezer-egyszáz) forint fellebbezési illeték - külön kérelemre történő - visszatérítését a felperes részére.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 240.000,- (Kettőszáznegyvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

Az alperes (korábbi nevén: **"B" Rt.**) a 2001. december 23-án kelt vállalkozási szerződésben megrendelte a perben nem álló **"C" Rt.** vállalkozótól a Zalaegerszeg, **"D"** vízgépészeti és csúszdatechnológiai munkáinak a kivitelezését 227.987.500,- forint átalányáron. Az ugyanezen a napon kelt (al)vállalkozási szerződéssel az **"C" Rt.** mint megrendelő - 214.237.500,- forintos átalányáron - a munkát a felperestől mint vállalkozótól rendelte meg. A felperes szerződésszerűen teljesített, a vállalkozási szerződés tárgyát képező munkát

elvégezte. Az alperes 2002. július 25-én az "C" Rt-nek járó vállalkozási díjból 8.503.913,- forintot levont, arra hivatkozott, hogy a vállalkozó a szivattyúgépház aknák kiépítésével kapcsolatos munkákat nem végezte el. Az "C" Rt. 2004. március 9-én a felperessel engedményezési szerződést kötött és a szivattyúgépház aknák építése tárgyában az alperessel szemben fennálló 8.503.913,- forintos díjkövetelését a felperesre engedményezte. Az engedményezési szerződés megkötését követően az "C" Rt. a Zala Megyei Bíróság előtt 7.G.40.043/2004. ügyszámon pert indított az alperes a garanciális javításokra visszatartott és a 2001. december 23-ai szerződés alapján neki járó 10.979.789,- forint vállalkozási díj megfizetése iránt. A perben a felek 2004. június 24-én egyezségeket kötöttek, és az alperes 10.979.789,- forint vállalkozási díj (garanciális visszatartás), továbbá 500.000,- forint perköltség megfizetését vállalta. Az egyezségben a felek rögzítették, hogy az "C" Rt. az alperes egyezség szerinti teljesítését a perbe vitt valamennyi igénye teljes kielégítéseként elfogadja, annak megfizetése esetén az alperessel szemben sem a perbe vitt követelés, sem az alapjául szolgáló jogviszony, sem késedelmi kamat, sem egyéb jogcímen követelést nem érvényesít. A 2004. március 9-én kelt engedményezési szerződésről a felperes csupán 2004. július 13-án értesítette az alperest és felszólította az engedményezési szerződéssel megszerzett 8.503.913,- forint összegű vállalkozói díj kifizetésére. Az alperes a teljesítéstől elzárkózott. Arra hivatkozott, hogy az engedményezési szerződésről történt értesítést megelőzően a "Helység"1 "D" vállalkozói munkáival kapcsolatban a Zala Megyei Bíróság előtt folyamatban volt perben vállalkozójával, az "C" Rt-vel egyezségeket kötött. Az egyezségkötés során az "C" Rt. minden a vállalkozási szerződésből eredő további követeléséről lemondott. Így a "D" munkáival kapcsolatban sem az "C" Rt-vel, sem a felperessel szemben tartozása nincs.

A felperes kereseti kérelmében az "C" Rt-vel kötött engedményezési szerződés alapján 8.503.913,- forint vállalkozói díj, továbbá ezen összeg után 2002. 08. 25-től 2004. 12.31-éig 11 %-os, 2005. 01.01-től 2005. 06.30-ig 16,5 %-os, 2005. 07.01-től 2005.12.31-ig évi 14 %-os, 2006.01.01-2006.06.30-ig 13 %-os, 2006. 07.01-től 2006.12.31-ig évi 13,25%-os, 2007.01.01-től pedig a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegének megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Azzal védekezett, hogy az "C" Rt-vel 2001. december 23-án kötött vállalkozási szerződésnek a szivattyúgépház aknák megépítése nem volt a tárgya, azt neki kellett elvégeztetnie, így az engedményező nem létező követelést ruházott át az engedményesre. A Ptk.328.§. (3) bekezdése értelmében az engedményezésről a kötelezettet értesíteni kell, a kötelezett az értesítésig jogosult az engedményezőnek teljesíteni. Az "C" Rt-vel a Zala Megyei Bíróságon e per tárgyát képező vállalkozási szerződéssel kapcsolatban folyamatban volt perben megkötött egyezségig az engedményezésről nem értesítették. Az egyezségkötés tárgya - annak megfogalmazása szerint - az "C" Rt-nek a vállalkozási szerződésből eredő valamennyi - így a jelen perben is érvényesített - követelése volt. Értesítés hiányában az engedményezési szerződés vele szemben nem hatályosult, így az egyezségkötés folytán az "C" Rt-nek jóhiszeműen és jogszerűen teljesített, a felperes további teljesítést tőle nem követelhet. A kereset összességében sem alapos. A perben beszerzett szakértői vélemény alapján a

szivattyúgépház akna építési költsége 4.216.860,- forint volt, így ezen összegen felül a levonás jogos volt. A keresettel szemben kártérítés jogcímén beszámítási kifogást is előterjesztett. Azzal érvelt, hogy az engedményező az értesítés elmulasztásával az engedményezési szerződést „megszegte”, az egyezségkötéskor pedig megtévesztette, mert az egyezséget az engedményezésről tudva nem kötötte volna meg. A károkozás pedig akkor következne be, ha a bíróság jelen perben a keresetnek helyt adna.

A felperes elismerte, hogy az engedményezési szerződésben az engedményezés tárgyat pontatlanul határozták meg, de a felek a megállapodásban utalni akartak arra, hogy az alperes a levonást mivel indokolta. A szerződésből ennek ellenére egyértelműen megállapítható, hogy az engedményezés tárgya az "C" Rt-nek az alperessel szemben fennálló és az alperes részéről 2002. július 25-én levont 8.503.913,- forintos vállalkozói díj követelése. Az engedményezett követelést az engedményezési szerződés megkötésének napján megszerezte, függetlenül attól, hogy a kötelezettet az engedményezésről mikor értesült. Ebből az is következik, hogy az engedményező a Zala Megyei Bíróság előtt az alperessel kötött egyezség során az engedményezett követeléssel már nem rendelkezett. Az egyezség szövegének értelmezéséből pedig olyan következtetés nem vonható le, hogy az egyezségnek a jelen perbeli 8.503.913,- forintos követelés is a tárgya lett volna. A beszámítási kifogás elutasítását azért kérte, mert az engedményezési szerződésnek az alperes nem volt alanya, így azzal nem érvelhet, hogy az engedményező az értesítési kötelezettségét elmulasztotta. Az egyezségben az alperes olyan garanciális visszatartás kifizetését vállalta amely az "C" Rt. vállalkozónak járt, így az alperest kár sem érte.

Az elsőfokú bíróság 2007. április 11.napján kelt 4.G.40.178/2005/38. számú ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 8.503.913,- forintot és ezen összeg után 2002. augusztus 25-től a kifizetés napjáig járó évi 11 %-os kamatát, valamint 501.200,- forint illetéket és 250.000,- forint ügyvédi munkadíjat. Határozata indokolásában kifejtette, hogy a Ptk.207.§. (1) bekezdése értelmében a szerződési nyilatkozatot vita esetén úgy kell értelmezni, ahogy azt a másik félnek a nyilatkozó feltehető akaratára és az eset körülményeire tekintettel a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint értenie kellett. Az engedményezés tárgyat az engedményező és az engedményes úgy határozták meg, hogy azzal utaltak a levonás alperes által megjelölt indokaira, de mindkettőjük és az alperes számára is egyértelmű volt, hogy annak tárgya az engedményezőnek járó vállalkozói díj addig ki nem fizetett része. Az engedményezési szerződés érvényesen létrejött, a követelés átszállt, a jogutódlás megtörtént. Az értesítésnek csak abból a szempontból van jelentősége, hogy a kötelezett kinek teljesítsen. Az alperes az egyezség alapján a 8.503.913,- forintos tartozását nem egyenlíthette ki, mert nem minősül teljesítésnek az, hogy az engedményező a jogviszonnyal összefüggő igényeiről lemondott, de az engedményező a korábban már engedményezett követelésről nem is mondhatott le. Az alperes a per során nem bizonyította, hogy a szivattyúakna kiépítésének 4.216.860,- forintos munkáján felül a levonással érintett további munkák is az "C" Rt. szerződéses kötelezettsége közé tartozott, és így a levonás a 4.216.860,- forint összegen felül alapos lett volna. Az alperes a beszámítási kifogása körében sem az őt ért kárt, sem annak pontos mértékét nem jelölte meg, sőt maga nyilatkozott úgy, hogy a kárösszeg csak elméletileg jelentkezik, illetőleg csak akkor, ha a bíróság a keresetnek helyt adna. Kiemelte, hogy a

beszámítási kifogás elutasítása nem zárja el az alperest attól, hogy az engedményezővel szemben - ha engedményező valóban kárt okozott - kárigényét érvényesíthesse.

Ez ellen az ítélet az ítélet ellen mindkét fél fellebbezett.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a felperes keresetének az elutasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen és iratellenesen állapította meg, hogy az "C" Rt. mint engedményező az alperessel kötött vállalkozási szerződés alapján járó vállalkozói díjból azt a 8.503.913,- forintos követelést engedményezte a felperesre, amelynek kifizetését az alperes a levonással megtagadta. Az engedményezési szerződés egyértelműen rendelkezik arról, hogy az "C" Rt. a szivattyúgépház aknáinak kiépítésével kapcsolatos ki nem számlázott és ki nem fizetett követelését engedményezte a felperesre. Az engedményezési szerződésnek ezt az értelmezését (Ptk.207.§. (1) bekezdése) erősíti meg a három fél közötti levelezés és a felperesi keresetlevél is. Hivatkozott arra is, hogy az engedményezésről az "C" Rt.-vel szemben a Zala Megyei Bíróság előtt folyamatban volt jogvitáját lezáró egyezség megkötéséig őt nem értesítették. A Ptk.328.§. (3) bekezdése szerint az értesítésig a kötelezett a régi jogosult kezéhez kötelmet megszüntető hatállyal teljesíthet. A "D" munkáira az egyezség alapján az "C" Rt.-nek kifizetett vállalkozói díj összege a jelen perben érvényesített felperesi követelés összegét meghaladja, így a felperes vele szemben a "D" vállalkozói munkáival kapcsolatban követelést már nem érvényesíthet, esetleges igényét az engedményezőtől követelheti.

A felperes fellebbezésében a 8.503.913,- forint tőkekövetelése után járó kamat mértékének a 2007. március 1-jén kelt keresetmódosítás szerinti megváltoztatását, továbbá az ügyvédi munkadíjnak 1.099.069,- forintra történő felemelését kérte. Azzal érvelt, hogy 2007. március 1-én kelt beadványában keresetét a kamat körében módosította, ennek ellenére az elsőfokú bíróság az alperest a keresetlevél szerint marasztalta a késedelmi kamat megfizetésében. Az elsőfokú bíróság a képviseleti költség összegét túlzottan alacsony összegben állapította meg, a megítélt 250.000.Ft sem a pertárgy értékével, sem a kifejtett ügyvédi munkával arányban nem áll. Az alperesi fellebbezéssel érintett körben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Az alperes a felperes által a fellebbezésben megjelölt késedelmi kamat mértéket nem vitatta, ennek ellenére a felperesi fellebbezéssel érintett részben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A felperes fellebbezése túlnyomó részben alapos, míg az alperes fellebbezése alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a feltárt bizonyítékok alapján a tényállást helyesen állapította meg, és az ügy érdemében az abból levont jogi következtetése is helytálló. A fellebbezés kapcsán az ítélet tábla az alábbiak kiemelését tartja fontosnak:

A szerződéses nyilatkozatot vita esetén úgy kell értelmezni, ahogyan azt a másik félnek a nyilatkozó feltehető akaratára és az eset összes körülményeire tekintettel a szavak általános elfogadott jelentése szerint értenie kellett (Ptk.207.§. (1) bekezdése). A nyilatkozat értelmezésére akkor van szükség, ha a nyilatkozat nem egyértelmű, hanem ellentmondásos,

pontatlan, ezért vitás, hogy a nyilatkozó mit akart kifejezni. A hatályos jog és a bírói gyakorlat az értelmezés során az akarati és nyilatkozási elvet ötvözve, de a nyilatkozási elvhez közelebb állóan azt vizsgálja, hogy a nyilatkozaton a címzett mit érthetett, mire következtethetett annak tartalmából. A kiindulási pont a szavak általános jelentése, nyelvtani értelme, de a nyilatkozat tartalmának pontos felderítése érdekében figyelemmel kell lenni a nyilatkozó feltehető akaratára, és az eset összes körülményére is. A konkrét ügyben az alperes az "C" Rt-vel a "Helység"1 "D" vízgépészeti és csúszótechnológiai munkáira vállalkozási szerződést kötött, a munkák tényleges kivitelezője az "C" Rt. és a felperes közötti vállalkozási szerződés alapján a felperes volt. Az alperes a vállalkozási szerződésből az "C" Rt-nek járó vállalkozási díjból 8.503.913,- forintot nem fizetett meg. Annak ellenére, hogy a vállalkozási szerződésnek a szivattyúgépház aknák kiépítése nem volt a tárgya, az alperes a levonást ezzel indokolta. A 2004. március 9-én kelt engedményezési szerződésben az "C" Rt. a felperesre engedményezte az alperessel szemben fennálló 8.503.913,- forintos követelését. Az engedményezés tárgya, azaz a szivattyúgépház aknák kiépítési díja valóban pontatlanul került a szerződésben megjelölésre, de az eset összes körülményeiből, így abból, hogy az alperes a levonáskor (a vállalkozói díj visszatartásakor) álláspontja alátámasztására erre hivatkozott, a felek számára is nyilvánvaló volt, hogy az engedményezett követelés az alperes által visszatartott, ki nem fizetett 8.503.913,- forintos díjkövetelés. Alaptalanul állította az alperes, hogy a felperes az általa vitatott követelés fennállását és jogosságát nem bizonyította. A perben a Pp.164.§. (1) bekezdése alapján az alperesnek kellett volna bizonyítania, hogy a szivattyúgépház aknáinak kiépítése is a felperesi jogelőd szerződéses kötelezettsége volt, ennek elmulasztása miatt az általa eszközölt levonás (díjvisszatartás) jogszerű volt. Ezt a perben az alperes nem bizonyította. A felperesi jogelőd a szerződést teljesítette, a szerződés alapján járó vállalkozói díj megilleti. Ezért téves az az alperesi álláspont, hogy az "C" Rt. nem létező követelést engedményezett a felperesre.

A Ptk.328.§. (1) bekezdése értelmében a jogosult követelését szerződéssel másra átruházhatja (engedményezés). A (3) bekezdés szerint az engedményezésről a kötelezettet értesíteni kell; a kötelezett az értesítésig jogosult az engedményezőnek teljesíteni. Az engedményezési szerződés alapján - a felek eltérő rendelkezése hiányában - a követelés a szerződés megkötésének napján az engedményesre átszállt függetlenül attól, hogy a kötelezettet az engedményezésről értesítették-e, és ha igen, mikor. Nem vitásan az egyezségkötés időpontjáig az alperes (kötelezett) értesítése nem történt meg. Ennek csupán az a következménye, hogy az alperes az értesítés időpontjáig - kötelemszüntető hatállyal - a régi jogosultnak teljesíthetett volna. A 2004. március 9-én átruházott követeléssel az "C" Rt. a továbbiakban tehát már nem rendelkezhetett, így azzal kapcsolatban a Zala Megyei Bíróságon 10.979.789,- forint vállalkozói díj megfizetése iránt 7.G.40.043/2004. ügyszám alatt folyamatban volt perben egyezséget sem köthetett. A jelen perbeli és a Zala Megyei Bíróság előtti követelésnek eltérő ténybeli (és jogi) alapja volt. Az egyezség tárgya a garanciális javításra visszatartott 10.979.789,- forintos követelés volt, nem pedig az alperes által levont, s jelen per tárgyát képező 8.503.913,- forintos követelés. Amennyiben az alperes az egyezség megkötésekor abban a tévedésben volt, hogy az egyezség az "C" Rt. 8.503.913,- forintos követelésére is kiterjedt, úgy az egyezséget utóbb megtámadhatta volna (Ptk.210.(1) bekezdés). Az alperes ezt elmulasztotta, így jelen perben sikeresen arra nem

hivatkozhat, hogy az egyezség teljesítésével az "C" Rt. által a felperesre engedményezett 8.503.913,- forintos díjtartozását is megfizette.

A felperes fellebbezését az ítélet tábla a késedelmi kamatok tekintetében teljes egészében, míg az elsőfokú perki költség tekintetében részben tekintette alaposnak.

A Pp.146.§. (1) bekezdése szerint a felperes keresetét az elsőfokú ítélet hozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig bármikor megváltoztathatja. A felperes kereseti kérelmét a késedelmi kamat mértéke körében 2007. március 1-én kelt beadványában módosította, ennek ellenére az elsőfokú bíróság az alperest a 2005. január 17-én benyújtott eredeti kereseti kérelem szerint marasztalta, megállapítva, hogy „a késedelmi kamat szempontjából a bíróság a keresethez kötve volt”. A kereset módosításban követelt késedelmi kamat szerződéskötés idején hatályos jogszabályoknak (Ptk.301.§. (1) bekezdése) megfelelő, annak mértékét az alperes maga sem kifogásolta, így az ítélet tábla az elsőfokú ítéletet e részében a Pp.253.§. (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, és az alperest a 8.503.913,- forint tőke után a módosított kereseti kérelem szerinti kamatok megfizetésére kötelezte.

A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3.§. (2) bekezdés a/ pontja értelmében ha a fél és az ügyvéd között nincs az ügy ellátására vonatkozó díjmegállapodás, a polgári perben az elsőfokú bírósági eljárásban az ügyvédi munka díjának a pervesztes felet terhelő összege 10.000.000,- forintot meg nem haladó pertárgyérték esetén a pertárgyérték 5 %-a, de legalább 10.000,- forint. A (6) bekezdés szerint a munkadíj megállapítása során a munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel.

A konkrét ügyben a per tárgyának értéke 8.503.913,- forint volt, az elsőfokú bíróság az ügyben több tárgyalást tartott és a felperes jogi képviselője több részletes előkészítő iratot is benyújtott. Ennek alapján az elsőfokú bíróság a felperes javára járó ügyvédi munkadíj összegét nem a pertárgyértékhez igazodó, a kifejtett munkával arányban álló összegben állapította meg, ezért a Győri Ítélet tábla a felperesnek az elsőfokú eljárásra járó képviseleti költségének összegét bruttó 585.000,- forintba felemelte.

A felperes fellebbezésében a 250.000,- forint ügyvédi munkadíjat 1.099.069,- forintba kérte felemelni, ezért a fellebbezési érték 849.069,- forint, a fellebbezési illeték mértéke pedig az illetékekről szóló többször módosított 1990.évi XCIII. törvény (Itv.) 46.§. (1) bekezdése szerint 50.900,- forint. A felperes fellebbezésén 72.000,- forint illetéket rótt le, ezért az ítélet tábla intézkedett a 21.100,- forint többlet-illetéknek a felperes részére történő visszatérítéséről. (Itv.80.§. (1) bekezdés f./ pont.)

Az alperes fellebbezése teljesen sikertelen volt, míg a felperes fellebbezése túlnyomó részben alapos, ezért az ítélet tábla a felek másodfokú költségéről a Pp.239.§-a folytán irányadó Pp. 81.§. (1) bekezdése szerint a pernyertesség-pervesztesség arányának megfelelően rendelkezett. Ennek alapján a 32/2003.(VIII.22.) IM. rendelet 3.§. (5) és (6)

bekezdései alapján az alperest áfával együtt 240.000,- forint másodfokú képviseleti költség megfizetésére kötelezte.

Győr, 2008. évi március hó 12.napján

Dr. Szalai György sk.
tanács elnöke

a

Dr. Hammer Sándor sk.
előadó bíró

Dr. Farkas Attila sk.
bíró

A kiadmány hitelül
kiadó: